

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

10.06.2024

Dokumentet är daterat:

10.06.2024

The document is dated:

10.06.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Åsa Liesola

Pvm / Datum / Date: 10.06.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 10.06.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Lammaisten Energia Oy

Asia

Energiaviraston oma-aloitteinen tutkinta koskien Lammaisten Energia Oy:n 1.7.2023 voimaantulleiden verkkopalvelumaksujen hinnankorotusten lainmukaisuutta

Asianosainen

Lammaisten Energia Oy

Vireilletulo

29.2.2024

Ratkaisu

Lammaisten Energia Oy:n 1.7.2023 voimaantulleet verkkopalveluiden hinnankorotukset ylittävät sähkömarkkinalain 26 a §:ssä mainitun 8 prosentin korotuskattorajan yhden asiakasryhmän kohdalla ja on siten sähkömarkkinalain vastainen.

Asiakasryhmällä 1 (kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake, 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi) korotus on 8,24 %.

Energiavirasto velvoittaa Lammaisten Energia Oy:n korjaamaan menettelynsä hinnankorotuksen osalta. Hinnaston hintoja tulee korottaa vain sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisen maksimin, eli 8 prosentin verran. Lammaisten Energia Oy:n tulee takautuvasti palauttaa liikaa perityt maksut takaisin asiakkaille 8 prosentin korotusta ylittävältä osin.

Lammaisten Energia Oy:n tulee korjaavia toimenpiteinä toimittaa Energiavirastolle luettelo tariffikohtaisesti, kuinka paljon asiakkaille tulee palautusta sekä millä tavalla ja aikataululla Lammaisten Energia Oy suorittaa palautuksen. Lisäksi Lammaisten Energia Oy:n tulee ilmoittaa virastolle mikä lainmukainen uusi tariffi on sekä päivittää hinnastonsa tältä osin ja ilmoittaa uudet verkkopalvelujen hinnat Energiavirastolle määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalvelumaksujen- ja hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle (dnro 742/002/2018) mukaisesti.

Lammaisten Energia Oy:n on toimitettava selvitys korjaavien toimenpiteiden suorittamisesta **31.8.2024** mennessä.

Sovelletut säännökset

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5 §, 9 §, 14 § ja 36 §

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 26 a § ja 106 §

Selostus asiassa

Energiaviraston selvityspyyntö

Energiavirasto on käynnistänyt oma-aloitteisen tutkinnan selvittääkseen, onko Lammaisten Energia Oy:n 1.7.2023 voimaanastuneet verkkopalvelumaksujen hinnankorotukset sähkömarkkinalain mukaiset. Energiavirasto on havainnut, että Lammaisten Energia Oy on nostanut verkkopalvelumaksujaan 1.7.2023 alkaen. Energiaviraston vuoden 2024 alussa suorittaman korotuskattolaskennan mukaan Lammaisten Energia Oy:n asiakasryhmäkohtaiset hinnankorotukset ylittävät yhden asiakasryhmän (K1) kohdalla 8 prosentin korotusrajan.

Energiavirasto pyysi Lammaisten Energia Oy:ltä sähköpostitse 29.2.2024 selvitystä muuttuneista hinnoista. Energiavirasto pyysi selvityspyynnössään Lammaisten Energia Oy:ta esittämään laskelmat siitä, joiden perusteella yhtiö on ottanut huomioon sähkömarkkinalain 26 a §:n korotuksen enimmäismäärän vaatimukset korotusrajan ylittävän asiakasryhmän kohdalla.

Lammaisten Energia Oy:n vastine selvityspyyntöön

Lammaisten Energia Oy tarkensi 1.7.2023 astuneen hinnankorotuksen perusteita sähköpostitse 7.3.2024 Energiavirastolle lähettämässään vastineessa. Lammaisten Energia Oy on liittänyt vastineeseen kuvakopion tyyppikäyttäjälaskennan hinnankorotuksia koskevasta taulukosta ja kuvannut hinnankorotuksen perusteita seuraavasti:

"Lammaisten Energian on korottanut sähkön verkkopalvelumaksuja 1.7.2023 alkaen ja sitä ennen 1.10.2020.

Hinnankorotus on laskettu alla olevan taulukon perusteella tyyppikäyttäjittäin. Laskennassa on ollut tarkoitus käyttää perusmaksun osalta 10 % ja kulutusmaksujen osalta 6,5 % korotuksia. Laskentasolussa on kuitenkin ollut asetettu kerroin 1,095 ja esitysmuoto kahden desimaalin tarkkuudella, jolloin solussa on näkynyt 1,10. Laskennan perusteella K1-käyttäjärühmän korotus on jäänyt alle 8,0 %.

Uudet hinnat on kuitenkin muodostettu erillisessä taulukossa ja siinä on käytetty kerrointa 1,10 perusmaksujen osalta. Näin ollen toteutettu hinnankorotus ja aiemmin tehdyt tyyppikäyttäjälaskennat eivät täsmää, jolloin K1-käyttäjärühmän osalta todellinen korotusvaikutus on ollut 8,24 %. Rahallisesti tämä tarkoittaa K1-käyttäjärühmällä 0,84 €/vuosi ylikorotusta.

Tulevaisuutta ajatellen tulemme kehittämään sisäistä laskentaprosessia, jota vastaavaa virhettä ei pääse toistumaan."

Lausuntopyyntö päätösluonnokseen

Energiavirasto varasi Lammaisten Energia Oy:lle mahdollisuuden lausua päätösluonnoksesta. Energiavirasto toimitti päätösluonnoksen lausuttavaksi Lammaisten Energia Oy:lle 23.5.2024. Lausunto pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle viimeistään 7.6.2024.

10.6.2024

Lammaisten Energia Oy ilmoitti Energiavirastolle sähköpostitse 7.6.2024, ettei yhtiöllä ole lausuttavaa päätösluonnoksesta.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan, jos joku rikkoo tai laiminlyö kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteitaan, Energiaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinalaki (588/2013), (25.8.2017/590) ja (15.7.2021/730)

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 8 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuina. Jos verkonhaltija tekee korotuksesta alkavan 12 kuukauden ajanjakson aikana lisää sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korotuksia, eivät kyseisenä aikana kerätyt maksujen korotukset tällöinkään saa ylittää 8 prosenttia tarkastelujakson ensimmäistä korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyjen maksujen määrästä. (15.7.2021/730)

Sähkömarkkinalain 26 a §:n 2 momentin mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvien verojen ja veroluonteisten maksujen sekä arvonnäköveron korotusten määrä. Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkonhaltijan sähköverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä.

--

Korotuksen hyväksyttävään enimmäismäärään ei lasketa verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman enintään kuuden kuukauden pituisen määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perustuu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:ssä tarkoitetun Energiaviraston vahvistuspäätöksen ehtoihin, eikä verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta,

10.6.2024

joka perustuu Energiaviraston mainitun lain 14 §:n nojalla antamaan päätökseen velvoittaa verkonhaltija alentamaan sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujaan ylijäämän vuoksi.

--

Sähkömarkkinalain 26 a §:n 7 momentin mukaan Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista asiakasryhmistä ja niiden määrittämisestä.

Sähkömarkkinalain 106 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä sähkömarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään erikseen sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013).

Määräys sähkön jakeluverkkojen uusien asiakasryhmien soveltamisesta sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisessa korotuskattovalvonnassa (dnro 2588/002/2019)

Energiaviraston määräystä sovelletaan sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaiseen sähkönjakelun maksujen korottamisen valvontaan (asiakasryhmäkohtaisesti). Määräyksen mukaisesti sähkömarkkinalain 26 a §:ssä tarkoitettuina sähkönjakelun asiakasryhminä Energiavirasto soveltaa seuraavia asiakasryhmiä:

- 1) Kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi
- 2) Kerrostalohuoneisto, pääsulake 1x25A, sähkön käyttö 1500 kWh/vuosi
- 3) Kerrostalohuoneisto, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 2500 kWh/vuosi
- 4) Pientalo, ei sähkölämmitystä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 5000 kWh/vuosi
- 5) Energiatehokas pientalo, sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 10 000 kWh/vuosi
- 6) Pientalo, suora sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys yösähköllä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 16 000 kWh/vuosi
- 7) Pientalo, varaava sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 19 000 kWh/vuosi
- 8) Ulkovaistutus, hämäräkytkin, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 34 000 kWh/vuosi
- 9) Maatalous, karjatalous, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 42 000 kWh/vuosi
- 10) Liike-elämä, lyhyet aukioloajat, kiinni viikonloppuisin, pääsulake 3x63A, sähkön käyttö 50 000 kWh/vuosi
- 11) Teollisuus, 1-vuoro, pääsulake 3x160A, sähkön käyttö 180 000 kWh/vuosi

10.6.2024

12) Liike-elämä, pitkät aukioloajat, auki viikonloppuisin, pääsulake 3x400A, sähkön käyttö 600 000 kWh/vuosi

13) Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi

14) Teollisuus, 3-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi

Määräys sähkön jakeluverkkojen uusien asiakasryhmien soveltamisesta sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaisessa korotuskattovalvonnassa astui voimaan 1.1.2020.

Määräys sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle (dnro 742/002/2018)

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 2 §:n 1 momentin mukaan sähköverkonhaltijan tulee ilmoittaa sähkömarkkinalain 27 §:n 1 momentissa tarkoitettujen voimassa olevien verkkopalvelujensa myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet Energiavirastolle. Määräyksen 2 §:n 2 momentin mukaan sähköverkonhaltijan on ilmoitettava Energiavirastolle edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista. Ilmoitus myyntiehdoista, hinnoista tai niiden muutoksista on tehtävä viimeistään yhtä (1) kuukautta ennen niiden voimaantuloa ja siinä on yksilöitävä, milloin myyntiehdot, hinnat tai niiden muutokset tulevat voimaan.

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 3 §:n 1 momentin mukaan kyseisen määräyksen 2 §:ssä tarkoitettujen sähkön siirtoa ja jakelua koskevat hintatiedot tulee toimittaa Energiavirastolle sähköisesti syöttämällä ne Energiaviraston hintatietojärjestelmään.

Määräyksen sähköverkonhaltijan verkkopalveluehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle 3 §:n 2 momentin mukaan kyseisen määräyksen 2 §:ssä tarkoitettujen verkkopalvelujen myyntiehdot ja -hinnat sekä muut verkkopalvelujen hinnat kuin sähkön siirtoa ja jakelua koskevat hinnat ja niiden määräytymisperusteet tulee toimittaa Energiavirastolle kirjallisesti tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi.

Perustelut

Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korottaminen

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 8 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuna.

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Korotuksen määrää tarkastellaan kokonaismaksun perusteella, ei yksittäisiin tariffikomponentteihin tehtävien korotusten perusteella. Kokonaismaksuun kohdistuva

10.6.2024

tarkastelu mahdollistaisi myös tariffikomponenttien välisten painotusten muuttamisen.¹

Sähkömarkkinalain 26 a §:n mukaan korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvien verojen veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrää.

Hallituksen esityksen (HE 50/2017 vp, s. 148) mukaan maksujen korotusta edeltävä ja korotuksen jälkeinen tilanne tulisi arvioida asiakasryhmälle tai asiakaskohteisessa tarkastelussa asiakkaalle kulloinkin edullisimman valittavissa olevan sähkönsiirto- tai sähkönjakelutuotteen perusteella.

Edelleen, hallituksen esityksen (HE 50/2017 vp, s. 148) mukaan sääntelyn lähtökohtana olisi, ettei korotuksen hyväksyttävää enimmäismäärää arvioida asiakaskohtaisesti vaan asiakasryhmittäin. Asiakaskohtainen tarkastelu olisi jakeluverkoissa käytännössä mahdotonta jakeluverkonhaltijoiden asiakkaiden suuren määrän johdosta. Tämän vuoksi jakeluverkoissa tarkastelu tehtäisiin aina asiakasryhmittäin. Energiavirasto valvoo sähkönjakeluverkonhaltijoiden korotuksia asiakasryhmiä kuvaavien tyyppikäyttäjien avulla. Asiakasryhmäkohtaisessa tarkastelussa asiakasryhmään kuuluvien yksittäisten asiakkaiden prosentuaaliset korotukset voivat ylittää 8 prosenttia ilman, että korotus katsotaan tällaisten asiakkaiden osalta säännöksen vastaiseksi menettelyksi.

Sähkön jakeluverkkoyhtiöiden hinnankorotuksien arvioinnissa käytetään Energiaviraston määräyksellään vahvistamia asiakasryhmiä. Energiavirasto on laskenut Lammaisten Energia Oy:n asiakasryhmäkohtaiset hinnankorotukset vuoden 2024 alussa.

Lammaisten Energia Oy:n asiakasryhmäkohtaisessa tarkastelussa 1.7.2023 voimaantulleet hinnankorotukset ylittävät sähkömarkkinalain 26 a §:ssä mainitun 8 prosentin korotuskattorajan yhden asiakasryhmän kohdalla. Asiakasryhmällä 1 (kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake, 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi) korotus on 8,

24 %.

Asiakasryhmäkohtaiset keskihinnat ja niiden perusteella lasketut korotusprosentit ovat esitetty tämän päätöksen liitteessä 2.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus markkinaoikeuteen Lammaisten Energia Oy:lle päätöksen liitteenä.

¹ HE 50/2017 vp, s.148

10.6.2024

Dnro 334/040200/2024

Lisätiedot

Lisätietoa asiassa antaa laskentatoimen asiantuntija Åsa Liesola (puh +358 295 050 055 / s-posti asa.liesola@energiavirasto.fi) ja analyytikko Jaakko Kennilä (puh +358 295 050 004 / s-posti jaakko.kennila@energiavirasto.fi)

Liitteet	1. Valitusosoitus
	2. Lammaisten Energia Oy:n asiakasryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset
Jakelu	Lammaisten Energia Oy
Tiedoksi	Ei tiedoksi

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Lammaisten Energia Oy:n asiakasryhmittäin lasketut prosentuaaliset hinnankorotukset 1.7.2023

1. Kesämökki, kulutusta vain kesäisin, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 1000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022¹: 24,10
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 26,09
Korotus: 8,24 %
2. Kerrostalohuoneisto, pääsulake 1x25A, sähkön käyttö 1 500 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 13,02
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 13,90
Korotus: 6,74 %
3. Kerrostalohuoneisto, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 2 500 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 13,81
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 14,76
Korotus: 6,93 %
4. Pientalo, ei sähkölämmitystä, 3x25A, sähkön käyttö 5 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 10,38
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 10,99
Korotus: 5,91 %
5. Energiatehokas pientalo, sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 10 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 8,66
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 9,10
Korotus: 5,10 %

¹ Energiavirasto on käyttänyt tässä liitteessä esitettyjen hinnankorotusten laskemiseen viimeisintä edellistä Energiaviraston hintatietojärjestelmään toimitettua Lammaisten Energia Oy:n hinnastoa, joka on päivätty 1.10.2020.

6. Pientalo, suora sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys yösähköllä, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 16 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 7,88
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 8,28
Korotus: 5,06 %
7. Pientalo, varaava sähkölämmitys, pääsulake 3x25A, sähkön käyttö 19 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 7,27
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 7,62
Korotus: 4,80 %
8. Ulkovalaistus, hämäräkytkin, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 34 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 7,06
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 7,38
Korotus: 4,58 %
9. Maatalous, karjatalous, pääsulake 3x35A, sähkön käyttö 42 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 7,00
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 7,31
Korotus: 4,43 %
10. Liike-elämä, lyhyet aukioloajat, kiinni viikonloppuisin, pääsulake 3x63A, sähkön käyttö 50 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 7,70
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 8,03
Korotus: 4,22 %
11. Teollisuus, 1-vuoro, pääsulake 3x160A, sähkön käyttö 180 000 kWh/vuosi
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 5,20
Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 5,59
Korotus: 7,64 %

12. Liike-elämä, pitkät aukioloajat, auki viikonloppuisin, pääsulake 3x400A, sähkön käyttö 600 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 6,31

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 6,58

Korotus: 4,32 %

13. Teollisuus, 1-vuoro, KJ-liittymä, sähkön käyttö 1 000 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 3,82

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 4,12

Korotus: 7,89 %

14. Teollisuus, 3-vuoto, KJ-liittymä, sähkön käyttö 6 000 000 kWh/vuosi

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2022: 2,85

Keskihinta (snt/kWh) 1.7.2023: 3,08

Korotus: 7,82 %